

seende, men mange Haab skuffe, og jeg vil derfor ogsaa med Hensyn til dette udtale, at det kan ikke staa som en aldeles afgjort Kjendsgjerning, at der er Trang i saa Henseende. Jeg vil meget mere tillade mig at henstille, at der i det Hele til denne Sags nøie Undersøgelse bliver truffet grundigere Foranstaltninger, og jeg vil tillade mig at stille det Spørgsmaal til den høitæredede Indenrigsminister, om der ikke kunde være Tale om ved en Kommission eller Undersøgelse paa anden Maade, der, efter som jeg ser Sagen, kun kunde udgaa fra Ministeriet, kunde blive draget en noget skarpere Grændse for, hvad der egner sig for Præmiering paa dette Omraade, saa at der, om jeg saa maa sige, kunde blive bragt System i hele denne Institution. Jeg tror, at det Spørgsmaal tidligere har været oppe, men det er kommet til at hvile, og der er saa meget at gjøre netop paa dette Omraade: Husmandslobdernes Dyrkning, at det vist er paa Tiden at se sig for, og, som jeg sagde, drage Grændsen lidt skarpere for, hvad der forlanges til Præmiering, og hvad der overhovedet kan siges at være Formaalet for Fremhjælpen af Dyrkning her. Forøvrigt vil jeg tillade mig at udtale min Tilslutning til, hvad der blev udtalt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) med Hensyn til at støtte Handel og Industri. Jeg tror, at baade Handel og Haandværksdrift — Industri i det Hele — bør gaa i fuldt Maal Haand i Haand med Landbruget, og jeg havde troet, at man efter at have oplevet i Sommer, at disse tre Næringsveie i Danmark stod Side om Side — jeg sigter derved til Udstillingen — ogsaa var kommen noget videre i denne Sag, saa at man vilde have set noget mildere baade paa Handel og Industri, naar der netop er Tale om Bevillinger paa denne Paragraf af Finantsloven. Jeg skal udtale, at man paa Udstillingen ikke tilfidesatte Landbruget, men gav det fuldt ud den Plads, der tilkommer det danske Landbrug baade paa en Udstilling og fremfor Alt i det store Statsmaffineri. Landbruget blev paa Udstillingen stillet Side om Side med og, hvor det tilkommer det, over de andre Industrigrene. Vi bør da ogsaa paa Omraader, hvor den lovgivende Magt har Ordet, ikke tilfidesætte Handel og Industri. Vi bør, saaledes som jeg ser paa det, betænke, at Landmændene, saaledes som Udviklingen er, mere og mere tillige blive Handelsmænd, at Landbruget mere og mere gaar over til at blive en Industri, og at Landbruget sandelig mere og mere har at tilegne sig Indsigt i Handel. Der kunde maafee komme det Tidspunkt,

hvor man mere end hidtil burde fremdrage forskellige Handelsfag i Landbrugets Undervisning, baade Korrespondance, Bogføring og Andet, og jeg tror i det Hele, at Landbrugeren skal stille sig saa venligt som muligt til Handelen, som dog er den, der skal løfte ham opad og skaffe ham af med den Produktion, han ofte har Vanskelighed med at skaffe tilveie. Det er godt nok at nære venlige Følelser mod disse Næringsgrene, men de bør ogsaa give sig Udtryk, og det gjøre de efter min Mening sundest og bedst ved at yde de Bevillinger, der forlanges, som dog slet ikke ere overdrevent store. Jeg sigter derved ikke blot til det store Spørgsmaal om Oprettelse af et Handelsdirektorat, som jeg ikke skal fortabe mig i, men ogsaa til, hvad der kan gjøres for Haandværkerstanden. Der er jo af Udvalgets Flertal under Nr. 24 foreslaaet en Rægtelse af de forlangte 5000 Kr. hertil. For denne Rægtelse kan jeg altsaa ikke stemme.

Beth: Jeg kan i Meget tiltræde, hvad der yttrades af den ærede foregaaende Taler (Küttichau) med Hensyn til Vædringsforslagene under Nr. 19 og 20 angaaende Præmier for ypperlig Dyrkning af Huslodder, og angaaende Reiseunderstøttelser til Husmænd. Det har tidligere været omtalt fra anden Side, at det vistnok er af særdeles stor økonomisk Betydning for hele Landet, at den ikke ringe Del af Landets Areal, som Husmændene sidde inde med og skulle dyrke, dyrkes paa en saa god og hensigtsvarende Maade som muligt. At der deraf kan vindes et større Udbytte end hidtil, har sin store Betydning ikke alene for Husmændene selv, men for Landet i det Hele. Men for at Husmændene skulle kunne dyrke deres Lodder godt, hører der jo ogsaa til, at de besidde disse paa en saadan Maade, at de med Udseende til, at det kan betale sig, kunne anvende det Fornødne til at forbedre Dyrkningen. For en meget stor Del af Husmændene har dette jo hidtil ikke været Tilfældet, idet de som bekendt sidde saaledes, at de kunne opsiges med et halvt Mars Barjel til en hvilken som helst 1ste Mai, hvilket hidtil meget har vanskeliggjort dem at anvende Noget paa Dyrkningen af Lodderne, saaledes at de kunde faae forbedret Indtægt af dem. Smidstid er der jo i dette Dieblif for Landstinget et Lovforslag, som er vedtaget her i Thinget, og som sigter til at afhjælpe denne Mangel, at Husmændene med saa kort Barjel kunne blive fastede ud af Besiddelsen af den Jord, de dyrke. Jeg har det Haab, at det høie Landsting vil forstaa Rigtigheden heraf, og at det ogsaa